

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ

Βρυξέλλες, 20.4.2005
COM(2005) 154 τελικό

2005/0064 (SYN)

Πρόταση

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥ του Συμβουλίου

**που τροποποιεί τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1466/97 του Συμβουλίου για την ενίσχυση της
εποπτείας της δημοσιονομικής θέσης και την εποπτεία και το συντονισμό των
οικονομικών πολιτικών**

(υποβληθείσα από την Επιτροπή)

ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ

1. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο του Άμστερνταμ στις 17 Ιουνίου 1997, κατέληξε σε ένα Σύμφωνο Σταθερότητας και Ανάπτυξης, σύμφωνα με τις αρχές και τις διαδικασίες της Συνθήκης. Σημείωσε ωστόσο, τον Ιούνιο του 2004, την αναγκαιότητα να βελτιωθεί η διαφάνεια και η εθνική διαχείριση του δημοσιονομικού πλαισίου της ΕΕ και να βελτιωθεί η εφαρμογή των κανόνων και των διατάξεων του. Στις 3 Σεπτεμβρίου 2004, η Επιτροπή εξέδωσε ανακοίνωση με τον τίτλο «ενίσχυση της οικονομικής διακυβέρνησης και αποσαφήνιση της εφαρμογής του Συμφώνου Σταθερότητας και Ανάπτυξης», στην οποία παρέχει τους προσανατολισμούς για τη μελλοντική διάρθρωση του συμφώνου και προτείνει την ενίσχυση των οικονομικών του βάσεων, της αξιοπιστίας και της πρακτικής του εφαρμογής

Μετά την ανακοίνωση αυτή, το Συμβούλιο και η Επιτροπή ξεκίνησαν συζητήσεις προκειμένου να καταλήξουν σε συμφωνία σχετικά με την μεταρρύθμιση του Συμφώνου Σταθερότητας και Ανάπτυξης. Στις 20 Μαρτίου 2005, το Συμβούλιο ενέκρινε έκθεση με τίτλο «Βελτίωση της εφαρμογής του Συμφώνου Σταθερότητας και Ανάπτυξης», στην οποία μελετά τις δυνατότητες να βελτιωθεί η διακυβέρνηση και η εθνική διαχείριση του δημοσιονομικού πλαισίου, να ενισχυθούν οι οικονομικές βάσεις και η αποτελεσματικότητα του συμφώνου, τόσο ως προς το προληπτικό όσο και ως προς το διορθωτικό τους σκέλος, να διασφαλιστεί η διατηρησιμότητα των δημόσιων οικονομικών μακροπρόθεσμα, να προαχθεί η ανάπτυξη και να προληφθεί η επιβολή υπερβολικών επιβαρύνσεων στις μελλοντικές γενιές.

Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο ενέκρινε την έκθεση αυτή στις 22 και 23 Μαρτίου 2005, αναφέροντας ότι ενημερώνει και συμπληρώνει το Σύμφωνο Σταθερότητας και Ανάπτυξης, που αποτελείται από τους κανονισμούς (ΕΚ) αριθ. 1466/97 του Συμβουλίου και (ΕΚ) αριθ. 1467/97 του Συμβουλίου καθώς και από το ψήφισμα του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου για το Σύμφωνο Σταθερότητας και Ανάπτυξης της 7ης Ιουλίου 1997.

Στα συμπεράσματα της προεδρίας, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο της 22ας και 23ης Μαρτίου 2005 κάλεσε την Επιτροπή να υποβάλει προτάσεις ενόψει της τροποποίησης των κανονισμών του Συμβουλίου σύμφωνα με την έκθεση που εκπονήθηκε από το Συμβούλιο και με την επιθυμία να περιοριστούν στο ελάχιστο δυνατό επίπεδο οι αλλαγές σε σχέση με τους υφιστάμενους κανονισμούς.

2. Πέρα από τις τροποποιήσεις που αντικατοπτρίζουν την προαναφερθείσα συμφωνία, πραγματοποιούνται ορισμένες τεχνικής κυρίως φύσεως τροποποιήσεις στον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1466/97 ώστε να διασφαλιστεί η συνεκτικότητα με την έκθεση του Συμβουλίου. Ειδικότερα, η πείρα έδειξε ότι οι προθεσμίες που καθορίζονται για την εξέταση των προγραμμάτων σταθερότητας και σύγκλισης από το Συμβούλιο ήταν ιδιαίτερα στενές. Συνεπώς, προτείνεται η παράτασή τους.

Πρόταση

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥ του Συμβουλίου

που τροποποιεί τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1466/97 του Συμβουλίου για την ενίσχυση της εποπτείας της δημοσιονομικής θέσης και την εποπτεία και το συντονισμό των οικονομικών πολιτικών

ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

Έχοντας υπόψη:

τη συνθήκη για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας και ιδίως το άρθρο 99 παράγραφος 5,

την πρόταση της Επιτροπής¹,

Αποφασίζοντας σύμφωνα με τη διαδικασία του άρθρου 252 της Συνθήκης,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

- (1) Το Σύμφωνο Σταθερότητας και Ανάπτυξης αποτελείτο αρχικά από τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1466/97 του Συμβουλίου της 7ης Ιουλίου 1997 για την ενίσχυση της εποπτείας της δημοσιονομικής θέσης και την εποπτεία και το συντονισμό των οικονομικών πολιτικών², από τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1467/97 του Συμβουλίου για την επιτάχυνση και τη διασαφήνιση της εφαρμογής της διαδικασίας υπερβολικού ελλείμματος³, καθώς και από το ψήφισμα της 17ης Ιουνίου 1997 σχετικά με το Σύμφωνο Σταθερότητας και Ανάπτυξης⁴. Το Σύμφωνο Σταθερότητας και Ανάπτυξης απέδειξε τη χρησιμότητά του αποτελώντας σημείο αναφοράς για τα δημοσιονομικά ελλείμματα, συμβάλλοντας έτσι σε υψηλό επίπεδο μακροοικονομικής σταθερότητας, σε συνδυασμό με χαμηλό πληθωρισμό και χαμηλά επιτόκια, ουσιώδεις παράγοντες για διατηρήσιμη ανάπτυξη και δημιουργία απασχόλησης.
- (2) Στις 20 Μαρτίου 2005, το Συμβούλιο ενέκρινε έκθεση με τίτλο «Βελτίωση της εφαρμογής του Συμφωνου Σταθερότητας και Ανάπτυξης», με στόχο τη βελτίωση της διακυβέρνησης και της εθνικής διαχείρισης του δημοσιονομικού πλαισίου ενισχύοντας τις οικονομικές βάσεις και την αποτελεσματικότητα του συμφώνου, τόσο ως προς το προληπτικό όσο και ως προς το διορθωτικό σκέλος του, τη διασφάλιση της μακροπρόθεσμης διατηρησιμότητας των δημόσιων οικονομικών, την προώθηση της ανάπτυξης και την αποφυγή επιβολής υπερβολικών επιβαρύνσεων στις μελλοντικές

¹ EE C [...].

² EE L 209, 2.8.1997, σ. 1.

³ EE L 209, 2.8.1997, σ. 6.

⁴ EE C 236, 2.8.1997, σ. 1.

γενιές. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο ενέκρινε την έκθεση αυτή στα συμπεράσματά του της 23ης Μαρτίου 2005⁵, αναφέροντας ότι ενημερώνει και συμπληρώνει το Σύμφωνο Σταθερότητας και Ανάπτυξης.

- (3) Το Σύμφωνο Σταθερότητας και Ανάπτυξης πρέπει να ενισχυθεί και να διασαφηνιστεί η εφαρμογή του έτσι ώστε να βελτιωθεί ο συντονισμός και η εποπτεία των οικονομικών πολιτικών. Για τον σκοπό αυτό, πρέπει να ληφθούν δεόντως υπόψη οι μεταβαλλόμενες συνθήκες, ιδιαίτερα η αυξημένη οικονομική ετερογένεια στην Κοινότητα των 25 και οι προβλεπόμενες δημογραφικές μεταβολές.
- (4) Ο κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1466/97 πρέπει να τροποποιηθεί ώστε να εφαρμοστεί πλήρως η βελτίωση που συμφωνήθηκε ως προς την εφαρμογή του Συμφώνου Σταθερότητας και Ανάπτυξης.
- (5) Η τήρηση του μεσοπρόθεσμου δημοσιονομικού στόχου θα επιτρέψει στα κράτη μέλη να αντιμετωπίσουν τις συνήθεις κυκλικές διακυμάνσεις, διατηρώντας το δημόσιο έλλειμμα κάτω από το όριο αναφοράς 3% του ΑΕΠ, και να διασφαλίσουν την ταχεία πρόοδο προς τη διατηρησιμότητα των δημοσίων οικονομικών. Με τον τρόπο αυτό, θα δημιουργεί περιθώριο για δημοσιονομικούς ελιγμούς, ιδιαίτερα για δημόσιες επενδύσεις.
- (6) Οι μεσοπρόθεσμοι δημοσιονομικοί στόχοι θα πρέπει να διαφοροποιούνται για τα κράτη μέλη έτσι ώστε να λαμβάνεται υπόψη η ποικιλία των δημοσιονομικών θέσεων και των οικονομικών προοπτικών. Οι μεσοπρόθεσμοι δημοσιονομικοί στόχοι για κάθε χώρα θα πρέπει να καθορίζονται και να αναθεωρούνται τακτικά από το Συμβούλιο κατόπιν σύστασης της Επιτροπής.
- (7) Τα κράτη μέλη που δεν έχουν ακόμη επιτύχει το μεσοπρόθεσμο δημοσιονομικό στόχο πρέπει να προβαίνουν σε ελάχιστη ετήσια βελτίωση του κυκλικά προσαρμοσμένου δημοσιονομικού τους αποτελέσματος, μη υπολογιζομένων των εφάπαξ και προσωρινών μέτρων. Η βελτίωση αυτή πρέπει να είναι σημαντικότερη κατά τις περιόδους ευνοϊκής οικονομικής συγκυρίας και μπορεί να είναι πιο περιορισμένη κατά τις δύσκολες περιόδους.
- (8) Κατά την εξέταση και την παρακολούθηση των προγραμμάτων σταθερότητας και σύγκλισης και ιδιαίτερα του μεσοπρόθεσμου δημοσιονομικού στόχου ή της πορείας προσαρμογής για την επίτευξη του στόχου αυτού, το Συμβούλιο πρέπει να λαμβάνει υπόψη τις μείζονες διαρθρωτικές μεταρρυθμίσεις που υλοποιούνται, οι οποίες συνεπάγονται άμεσες εξοικονομήσεις μακροπρόθεσμα, περιλαμβανομένης και της βελτίωσης της δυνητικής ανάπτυξης, και συνεπώς έχουν άμεσο αποτέλεσμα στη μακροπρόθεσμη διατηρησιμότητα των δημοσίων οικονομικών. Για τον σκοπό αυτό, τα προγράμματα σταθερότητας και σύγκλισης πρέπει να περιλαμβάνουν περιγραφή των μειζόνων διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων και ολοκληρωμένη και λεπτομερή αξιολόγηση των ποσοτικών τους αποτελεσμάτων στη δημοσιονομική θέση μελλοντικά.
- (9) Οι προθεσμίες που καθορίζονται για την εξέταση των προγραμμάτων σταθερότητας και σύγκλισης από το Συμβούλιο είναι υπερβολικά στενές και πρέπει να παραταθούν.

⁵ Βλέπε παράρτημα 2 των συμπερασμάτων του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου των 22 και 23 Μαρτίου 2005.

(10) Ο κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1466/97 θα πρέπει επομένως να τροποποιηθεί αναλόγως,

ΕΞΕΔΩΣΕ ΤΟΝ ΠΑΡΟΝΤΑ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟ:

Άρθρο 1

Ο κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1466/97 του Συμβουλίου της 7ης Ιουλίου 1997 τροποποιείται ως εξής:

(1) Παρεμβάλλεται το ακόλουθο άρθρο 2α:

«Άρθρο 2α

Στο πλαίσιο της διαδικασίας του άρθρου 99 παράγραφος 2 της Συνθήκης, για κάθε κράτος μέλος καθορίζονται μεσοπρόθεσμοι στόχοι για σχεδόν ισοσκελισμένη ή πλεονασματική δημοσιονομική θέση. Οι εν λόγω μεσοπρόθεσμοι δημοσιονομικοί στόχοι επανεξετάζονται τακτικά και, ενδεχομένως, τροποποιούνται. Οι μεσοπρόθεσμοι δημοσιονομικοί στόχοι για κάθε χώρα καθορίζονται σε επίπεδο που να επιτρέπει στα κράτη μέλη να αντιμετωπίσουν τις συνήθεις κυκλικές διακυμάνσεις, διατηρώντας το δημόσιο έλλειμμα κάτω από το όριο αναφοράς 3 % του ΑΕΠ, να διασφαλίσουν ταχεία πρόοδο προς τη διατηρησιμότητα των δημοσίων οικονομικών και, με τον τρόπο αυτό, να δημιουργήσουν περιθώρια για δημοσιονομικούς ελιγμούς, ιδιαίτερα για δημόσιες επενδύσεις.

(2) Το άρθρο 3 παράγραφος 2 τροποποιείται ως εξής:

(α) το στοιχείο (α) αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«(α) την πορεία προσαρμογής που πρέπει να οδηγεί στην επίτευξη του μεσοπρόθεσμου δημοσιονομικού στόχου σχετικά με το πλεόνασμα / έλλειμμα της γενικής κυβέρνησης και την αναμενόμενη εξέλιξη του λόγου του δημοσίου χρέους προς το ΑΕΠ».

(β) το στοιχείο (γ) αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«(γ) περιγραφή των δημοσιονομικών και άλλων μέτρων οικονομικής πολιτικής που λαμβάνονται ή/και προτείνονται για την επίτευξη των στόχων του προγράμματος και, στην περίπτωση των κύριων δημοσιονομικών μέτρων και των μείζονων διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων, ολοκληρωμένη και λεπτομερή εκτίμηση των ποσοτικών τους επιπτώσεων, βραχυπρόθεσμα, μεσοπρόθεσμα και μακροπρόθεσμα στη δημοσιονομική θέση».

(3) Το άρθρο 5 τροποποιείται ως εξής:

(α) Η παράγραφος 1 πρώτο εδάφιο αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«1. Με βάση τις εκτιμήσεις της Επιτροπής και της επιτροπής του άρθρου 114 της Συνθήκης, το Συμβούλιο εξετάζει, εντός του πλαισίου της πολυμερούς εποπτείας του άρθρου 99 της Συνθήκης, κατά πόσον η πορεία προσαρμογής που προτείνεται από το πρόγραμμα είναι επαρκώς φιλόδοξη, κατά πόσον το πρόγραμμα βασίζεται σε εύλογες οικονομικές παραδοχές και κατά πόσον τα μέτρα που λαμβάνονται ή/και

προτείνονται επαρκούν για την επίτευξη της επιδιωκόμενης προσαρμογής προς το μεσοπρόθεσμο δημοσιονομικό στόχο. Κατά την εκτίμηση της πορείας προσαρμογής προς το μεσοπρόθεσμο δημοσιονομικό στόχο, το Συμβούλιο καθορίζει αν το ενδιαφερόμενο κράτος μέλος προβαίνει σε ελάχιστη ετήσια βελτίωση του κυκλικά προσαρμοσμένου δημοσιονομικού του αποτελέσματος, μη υπολογιζομένων των εφάπαξ και άλλων προσωρινών μέτρων, και αν εντατικοποιεί τις προσπάθειές του κατά τις περιόδους ευνοϊκής συγκυρίας. Το Συμβούλιο λαμβάνει επίσης υπόψη τις μείζονες διαρθρωτικές μεταρρυθμίσεις που υλοποιήθηκαν, οι οποίες συνεπάγονται άμεσες εξοικονομήσεις μακροπρόθεσμα, περιλαμβανομένης της ενίσχυσης της δυνητικής ανάπτυξης, και συνεπώς έχουν μετρήσιμα αποτελέσματα στη μακροπρόθεσμη διατηρησιμότητα των δημόσιων οικονομικών».

(β) Στην παράγραφο 2, οι λέξεις «δύο μηνών» αντικαθίστανται από τις λέξεις «τριών μηνών».

(4) Η παράγραφος 2 του άρθρου 7 τροποποιείται ως εξής:

(α) το στοιχείο (α) αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«(α) την πορεία προσαρμογής προς το μεσοπρόθεσμο δημοσιονομικό στόχο όσον αφορά το δημόσιο πλεόνασμα / έλλειμμα και την αναμενόμενη πορεία του λόγου δημοσίου χρέους /ΑΕΠ· τους μεσοπρόθεσμους στόχους της νομισματικής πολιτικής· τη σχέση των στόχων αυτών με τη σταθερότητα των τιμών και των συναλλαγματικών ισοτιμιών»

(β) το στοιχείο (γ) αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«(γ) περιγραφή των δημοσιονομικών και άλλων μέτρων οικονομικής πολιτικής που λαμβάνονται ή/και προτείνονται για την επίτευξη των στόχων του προγράμματος, και, στην περίπτωση των κύριων δημοσιονομικών μέτρων καθώς και μείζονων διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων, ολοκληρωμένη και λεπτομερή εκτίμηση των ποσοτικών τους επιπτώσεων, βραχυπρόθεσμα, μεσοπρόθεσμα και μακροπρόθεσμα, στη δημοσιονομική θέση.»

(5) Το άρθρο 9 τροποποιείται ως εξής:

(α) Η παράγραφος 1 πρώτο εδάφιο αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«1. Με βάση τις εκτιμήσεις της Επιτροπής και της επιτροπής του άρθρου 114 της Συνθήκης, το Συμβούλιο εξετάζει, εντός του πλαισίου της πολυμερούς εποπτείας του άρθρου 99, κατά πόσον η πορεία προσαρμογής του προγράμματος είναι επαρκώς φιλόδοξη, κατά πόσον το πρόγραμμα βασίζεται σε εύλογες οικονομικές παραδοχές και κατά πόσον τα μέτρα που λαμβάνονται ή/και προτείνονται επαρκούν για την επίτευξη της επιδιωκόμενης προσαρμογής προς το μεσοπρόθεσμο δημοσιονομικό στόχο. Κατά την εκτίμηση της πορείας προσαρμογής προς το μεσοπρόθεσμο δημοσιονομικό στόχο, το Συμβούλιο καθορίζει αν το ενδιαφερόμενο κράτος μέλος προβαίνει σε ελάχιστη ετήσια βελτίωση του κυκλικά προσαρμοσμένου δημοσιονομικού αποτελέσματος του, μη υπολογιζομένων των εφάπαξ και άλλων προσωρινών μέτρων, και αν εντατικοποιεί τις προσπάθειές του κατά τις περιόδους ευνοϊκής συγκυρίας. Το Συμβούλιο λαμβάνει επίσης υπόψη τις μείζονες διαρθρωτικές μεταρρυθμίσεις που υλοποιήθηκαν, οι οποίες συνεπάγονται άμεσες

εξοικονομήσεις μακροπρόθεσμα, περιλαμβανόμενης της ενίσχυσης της δυναμικής ανάπτυξης και συνεπώς έχουν μετρήσιμα αποτελέσματα στη μακροπρόθεσμη διατηρησιμότητα των δημόσιων οικονομικών»

(β) Στην παράγραφο 2, οι λέξεις «δύο μηνών» αντικαθίστανται από τις λέξεις «τριών μηνών».

(6) Οι αναφορές στο άρθρο 103 αντικαθίστανται σε ολόκληρο τον κανονισμό με αναφορές στο άρθρο 99.

Άρθρο 2

Ο παρών κανονισμός αρχίζει να ισχύει την 20ή ημέρα από τη δημοσίευσή του στην *Επίσημη Εφημερίδα των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων*.

Ο παρών κανονισμός είναι δεσμευτικός ως προς όλα τα μέρη του και ισχύει άμεσα σε κάθε κράτος μέλος.

Βρυξέλλες,

*Για το Συμβούλιο
Ο Πρόεδρος*